

**Лиценцирана обука од 40 часови
создадена од Interpret Europe,
европска асоцијација за
интерпретација на наследството**

Сертифициран водич интерпретатор

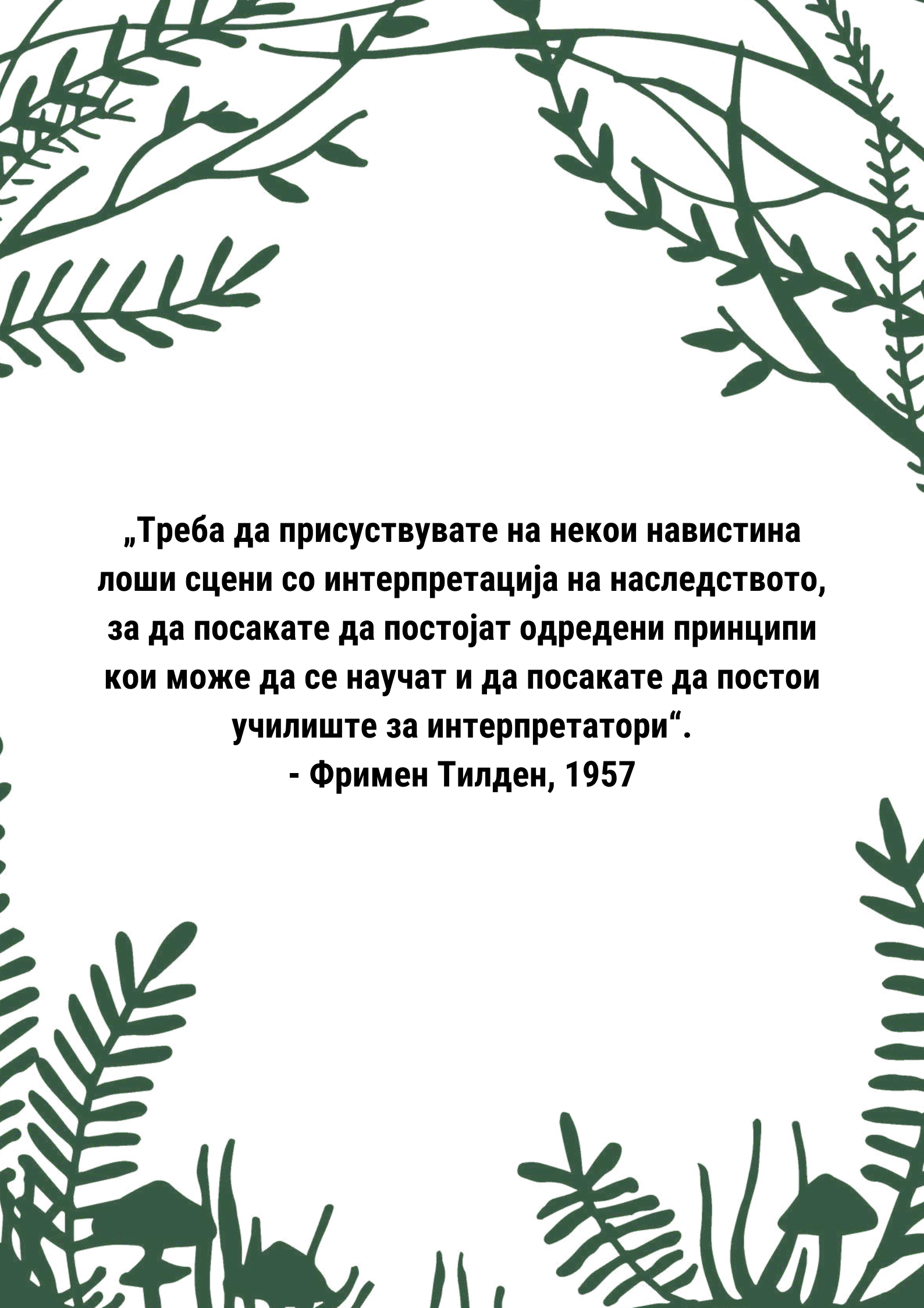
Certified Interpretive Guide (CIG)

ТРЕНЕР: М-Р ВАСИЛКА ДИМИТРОВСКА

**Приближете го наследство поблиску до
посетителите и разбудете во нив длабоко
разбирање за локалните традиции со помош
на методите и техниките на интерпретацијата**

interpret europe
European Association for Heritage Interpretation

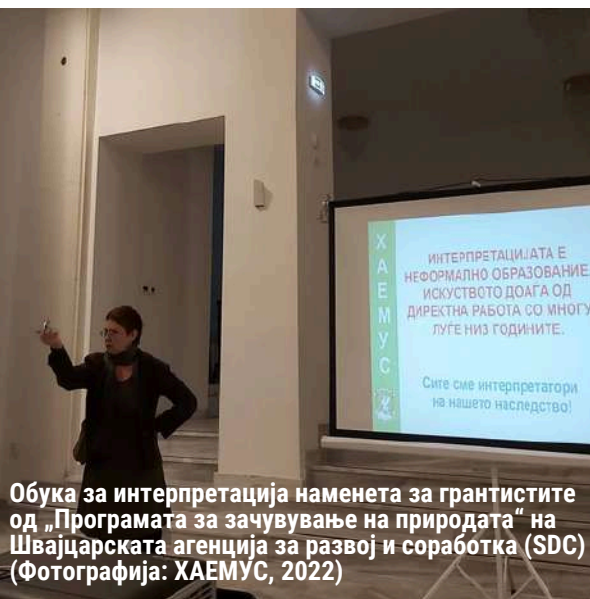

**„Треба да присуствувате на некои навистина
лоши сцени со интерпретација на наследството,
за да посакате да постојат одредени принципи
кои може да се научат и да посакате да постои
училиште за интерпретатори“.**

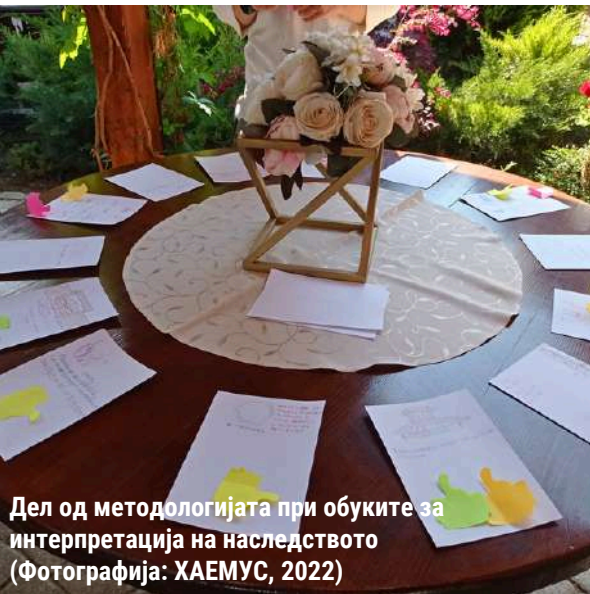
- Фримен Тилден, 1957

Обука за интерпретација на гастрономијата како наследство, проект на ХАЕМУС во рамките на ЕУ програмата i-Portunus (Фотографија: ХАЕМУС, 2022)

Обука за интерпретација наменета за грантистите од „Програмата за зачувување на природата“ на Швајцарската агенција за развој и соработка (SDC) (Фотографија: ХАЕМУС, 2022)

Дел од методологијата при обуките за интерпретација на наследството (Фотографија: ХАЕМУС, 2022)

ЗА ОБУКАТА

Interpret Europe е Европска асоцијација за интерпретација на наследството која создава, сертифицира и одржува обуки низ целиот свет. Помеѓу овие обуки спаѓа и курсот за „Сертифициран интерпретациски водич“ (CIG - Certified Interpretive Guide). Овој курс е внимателно структуриран со цел да обезбеди неверојатно доживување при презентација на наследството. Тој е резултат на неколкугодишни меѓународни проекти на интердисциплинарни тимови и се смета за најпрепознатлива едукативна активност на оваа водечка европска организација во областа на толкувањето на наследството.

Обуката е наменета за сите заинтересирани на одредена дестинација коишто имаат можност лично да го претстават наследството пред посетителите:

- музејски водичи
- ренџери во парковите на природата
- туристички водичи
- традиционални занаетчи
- семејни фарми и угостители
- членови на граѓански организации
- мали семејни винарии
- членови на фолклорни друштва
- членови на културни друштва
- производители на сувенири
- дестинациски менаџмент
- ИТН.

НАСЛЕДСТВОТО КАКО ИНСПИРАЦИЈА

Оваа фасцинантна обука е преполна со инспиративни вежби и дискусии, паметни трикови и правила за претворање на „досадното и сувото“ во јасни, привлечни и информативни презентации кои стануваат релевантни за луѓето. Учесниците работат креативно со колегите за да создадат идеи за примена на нови туристички производи, да ги подобрат постоечките услуги и да ги промовираат своите производи во ново светло.

Во текот на обуката се изведуваат бројни вежби и практични задачи, вклучувајќи независна подготовка на интерпретациски говори како дел од курсот, но и комплетни тематски прошетки од страна на учесниците.

За секоја интерактивна вежба се користат локалните мотиви од наследството. На тој начин се прави основа за создавање на нови производи, особено интерпретациски тури. Учесниците се охрабруваат да направат дополнително истражување и да го запознаат наследството што ги опкружува.

Групната и многу интензивна работа која бара взаемна поддршка и разбирање ќе ги насочи сите учесници на обуката кон долгорочна соработка, како што покажаа и другите слични настани одржани досега во Македонија.

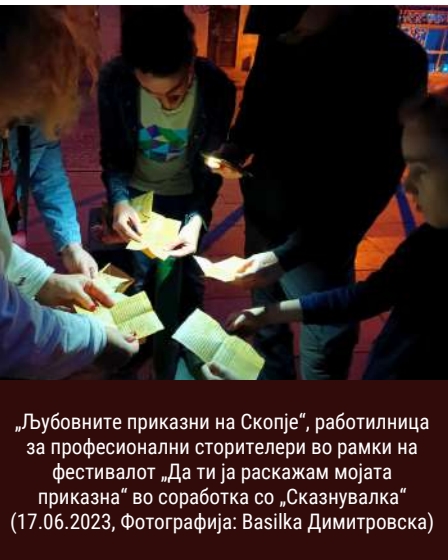
Интерпретација
на
наследството

Реконструкција на обредот либација по пат на интерпретација, за време на едукативна посета во Тумба Маџари (Фотографија: ХАЕМУС, 2021)

ВЕШТИНИ НА ИНТЕРПРЕТАЦИСКОТО ВОДЕЊЕ

- Ги охрабруваме посетителите да се грижат за наследството
- Ги претвораме предметите и појавите во искуства
- Го поттикнуваме создавањето на длабоки врски на посетителите со наследството
- Помагаме да се разбере вредноста на наследството

Работилница за интерпретација
Виното: наследството што го пиеме или
Која е вашата винска приказна?
Безопасно и подготвено од: Дебиана Фердинандовска Димитровска

Работилницата е наменета за: винари, професионалци во винарите, уџастери, сопственици на мали и домотаџа, сомелиери...

19. мај 2022.
од 10:30 до 15:30 часот
Музеј на вино, Демир Капија

Работилница за интерпретација на виното со малите семејни винарии (Дизајн: Василка Димитровска, ХАЕМУС, 2022)

Како го постигнуваме ова?

Ова го постигнуваме со користење на техники и методи за толкување, одбирање на уникатните својства на феномените и предмети, користејќи универзална вистина, искуство од прва рака и многу повеќе.

Во текот на курсот, се осврнуваме и на повеќе елементи како што се неперсоналните средства за толкување на наследството (интерпретациски патеки, изложби, интерпретациски центри итн.), се трудиме да ги разбереме потребите на посебните групи посетители и најсетне, да го вклучиме учењето за одржливиот развој на наследството во нашата работа.

По обуката, учесниците се оспособени да создаваат авторски интерпретациски продукти, што го подига квалитетот на работата во областа на менаџмент, едукација и промоција на природното и културното наследство, а истовремено создава долготрајни спомени и нови искуства за посетителите.

КОРИСНИ ИНФОРМАЦИИ И СОВЕТИ

- Обуката е наменета за група од минимум 8 и максимум 16 лица
- Времетраење: 40 работни часа, можно е да се одржи 5 дена по ред или во пократки периоди (предлог: 3+2 дена со 14 дена одмор)
- Учесниците мора да бидат членови на Interpret Europe
- Учесниците треба да имаат искуство во водење на посетители (не е потребна лиценца за туристички водич)
- Курсот се одржува на место каде што има пристап до природната средина (на пример во близина на парк или шума), каде што ќе биде едноставно и лесно да се промени локацијата од внатрешен во надворешен простор.
- За да може учесникот по обуката да добие сертификат како интерпретациски водич од страна на Interpret Europe, потребно е 100% присуство, кандидатите мора да положат писмен тест, практичен испит, да дадат конструктивна критика за сопствената изведба и по самиот курс, во предвидениот рок да изготват семинарска работа според упатствата на тренерот.
- Овој курс не ја заменува лиценца за туристички водич или било која друга лиценца според важечките законски регулативи, но нуди дополнително знаење, вештини и лидерски квалитет.

Работилница за интерпретација на наследството,
Европски денови на наследството 2023 (Фотографија: ХАЕМУС, 2023)

СЕРТИФИЦИРАН ВОДИЧ ИНТЕРПРЕТАТОР

ПРОГРАМА

ДЕН 1

- Стандарди и квалитети на интерпретациското водење
- Разликување на факт од значење
- Развивање на чувство за создавање на порака
- Воспоставување на лична врска со предмет или појава
- Алатки за интерпретациско водење
- Пораки, теми и универзални поими

ДЕН 2

- Улогата на водич интерпретатор
- Набљудување на интерпретациски говор
- Насоки за групи со посебни потреби
- Планирање на интерпретациски говор за одреден феномен
- Изведба на интерпретациски говор

Интерпретациска обука: Наследството како основа за одржлив развој на културниот и природниот туризам, Европските денови на наследството (Фотографија: ХАЕМУС 2023)

ДЕН 3

- Тематски линии
- Интерпретациска критика
- Користење на ментални мапи при планирање на интерпретациска прошетка
- Развој на интерпретациска прошетка
- Групна изведба на интерпретациска прошетка

ДЕН 4

- Примери за добра практика со различна содржина на толкување
- Слободна интерпретација и тематски круг
- Изведба за слободна интерпретација
- Неперсонална интерпретација и оживеано наследство
- Насоки за одржлив развој и толкување на наследството
- Писмен испит за сертификат

ДЕН 5

- Практични испити за полагање на сертификатот
- Инструкции за понатамошна работа и домашна работа
- Евалуација на програмата

Интерпретација на гастрономијата од античкиот римски период, програма SCUPINI ROMANI на ХАЕМУС (Фотографија: ХАЕМУС, 2016)

ЦЕЛИ

За сите оние поединци коишто сакаат да ги надоградат своите вештини за презентирање на културното и природното наследство со методите и техниките на интерпретација на наследството;

за сите институции кои се грижат за природното и културното наследство и сакаат да им помогнат на своите вработени поуспешно да ја пренесат неговата вредност пред посетителите.

Овој 40 часовен курс за интерпретатиски водичи е незаменлива станица на патот кон овие цели.

Во рамките на обуката се обрнува внимание и на реквизитите при интерпретација на наследството. Реквизити од Storytelling Skopje (Фотографија: Василка Димитровска, 2023)

INFO:

www.interpret-europe.net

www.haemus.org.mk

Интерпретација на нематеријалното наследство: Митска авантура. Storytelling Skopje е програма создадена од Василка Димитровска (Фотографија: Маја Аргаквијева, 2023)

ШТО ТИ ОВОЗМОЖУВААТ АЛАТКИТЕ ЗА ТОЛКУВАЊЕ НА НАСЛЕДСТВОТО

Доколку сакате да градите или пак веќе имате свој бизнис и да развивате сопствен бренд, или пак да правите помали или поголеми промени во својата локална заедница, постојат голем број причини зошто ви е потребна интерпретацијата на наследството. Ќе наведеме само неколку од нив, за да добиете инспирација.

Интерпретацијата на наследството во голема мера може да ви овозможи:

- ★ ЛИЧНО НАДГРАДУВАЊЕ
- ★ ПОТТИКНУВАЊЕ НА ИМАГИНАЦИЈАТА
- ★ НЕВЕРБАЛНА КОМУНИКАЦИЈА
- ★ ПОМНЕЊЕ ПРЕКУ СЕТИЛАТА
- ★ ИСКУСТВО ОД ПРВА РАКА
- ★ АКТИВНА ИНТЕРАКЦИЈА
- ★ РАСКАЖУВАЊЕ ПРИКАЗНИ
- ★ КРЕАТИВНА ВИЗУЕЛИЗАЦИЈА

**ИНТЕРПРЕТАЦИЈАТА Е
ОДЛИЧНА БИЗНИС АЛАТКА
ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ НА ЕКОНОМИЈАТА.**

За тренерот м-р Василка Димитровска

- Магистер по археологија, едукатор и консултант за наследство
- Сертифициран тренер по интерпретација на наследство од страна на Interpret Europe
- Креативен директор на ХАЕМУС
- Креатор на едукативните интерпретациски програми Storytelling Skopje и Storytelling Macedonia
- Правен носител на „Обичајот Мартинки“ во УНЕСКО
- Добитник на европска награда за storytelling во 2020
- Автор на монографии, книги и едукативни прирачници од областа на наследството

Контакт и повеќе информации:
vasilka.dimitrovska@interpret-europe.net
dimitrovska@haemus.org.mk

+389 77 432 861

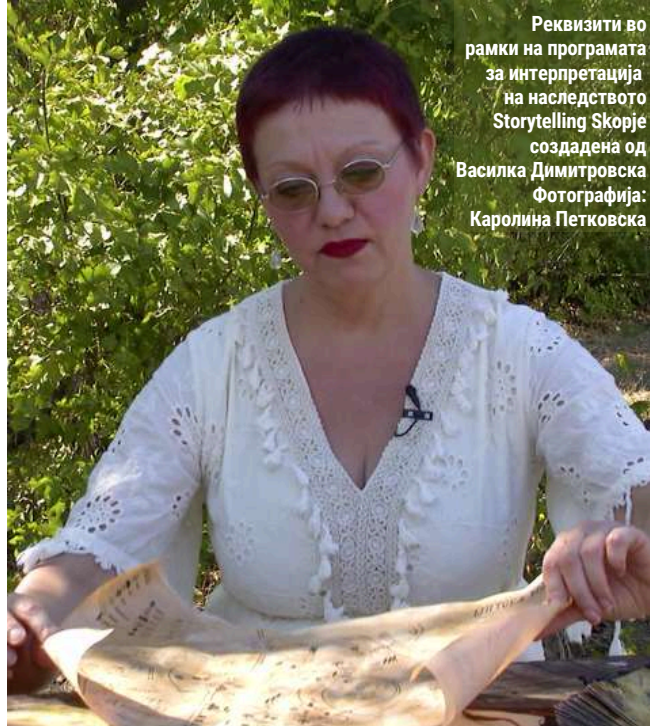
www.arheo.com.mk

www.haemus.org.mk

www.storrytelling-skopje.com

www.storrytelling-macedonia.com

<https://www.linkedin.com/in/dimitrovskav/>

Реквизити во рамки на програмата за интерпретација на наследството Storytelling Skopje создадена од Василка Димитровска
Фотографија: Каролина Петковска

SCUPINI ROMANI едукативна програма на ХАЕМУС за промоција на римското античко наследство која функционира по моделот на жива интерпретација (Фотографија: ХАЕМУС, 2017)

Интерпретацијата овозможува интерактивност со деца и млади преку игрификација и раскажување приказни за наследството. (Фотографија: Storytelling Skopje, 2023)

ШТО ТОЧНО ОЗНАЧУВА ИНТЕРПРЕТАТОР НА НАСЛЕДСТВОТО

Интерпретатор на наследство е личност која го живее наследството, го сака, го негува, го чува од забрав, го раскажува и преку неговото оживување и толкување, умее да го пренесе на другите со цел да едуцира, инспирира и да исткае ново значење доживеано преку сетилните искуства.

Василка Димитровска

SCUPINI ROMANI

**Програмата SCUPINI ROMANI на ХАЕМУС
којашто употребува жива интерпретација и историска реконструкција,
наменета е за едукација и промоција на античката римска култура**

ПАТУВАЊЕ НИЗ ВРЕМЕТО СО КРАЛИЦАТА МАРИЈА

ИГРИФИЦИРАНО ИСКУСТВО
НИЗ СРЕДНИОТ ВЕК

WWW.STORYTELLING-SKOPJE.COM

Обуката за сертифициран водич интерпретатор им овозможува на учесниците самостојно да создаваат игрифицирани искуства со цел посетителите да поминат низ незаборавно доживување на локалното наследство

ДЕЛ ОД КОМЕНТАРИТЕ ПО НАШИТЕ ОБУКИ ЗА ИНТЕРПРЕТАЦИЈА НА НАСЛЕДСТВОТО

 Анета Трпчевска is attending **Интерпретатиска обука: Наследството како основа за одржлив развој на културниот и природниот туризам.** 16 September at 09:13

Драгоцено искуство
Благодарност до небо **Vasilka Dimitrovska**

 Katerina Vasilevska 19 hours ago

Благодарност до **Vasilka Dimitrovska** и **HAEMUS** за несебичното споделување на **Интерпретатиска обука: Наследството како основа за одржлив развој на културниот и природниот туризам**. Многу корисни совети, алатки, и убави луѓе.

 Pate Zareska
Нивниот ентузијазам е наш мотив и наша одговорност кон одржливиот пристап во заштитата и промоцијата на Културното, природното...кон сето наше наследство. Василка ти благодариме што неуморно - пасионистички ни покажуваш дека интерпретацијата не е импровизација но user friendly кој што поскоро мораме да го применуваме во нашата професија

 Кози Млеко Планина 12 September at 17:32

Почитувани пријатели, искрено ви препорачувам присуство на оваа работилница во која за жал нема да бидам во можност да присуствувам оваа година но присуствував минатата на покана лично од **Vasilka Dimitrovska - HAEMUS**, една од луѓето кои ме инспирираат и сум среќен што имам прилика да се запознаеме лично, на чиј труд гледам со големи симпатии, поддршка како и колективна должност кон која треба да се приклучиме сите, особено во оваа фаза на дефетизам кој е во воздухот, како антидефетизам, заради баланс.
Одличен познавач на културното, природното и духовно наследство, работата на UNESCO, археологијата, етнологијата... во овој случај „Наследството како основа за одржлив развој на културниот и природниот туризам“.

За мене обуката претставуваше потврда и охрабрување на ова што веќе го правам, збогатено со проширени аспекти и стимулирање идеи кои во одредена мера ги практикувам при комуникација и презентација а дел чекаат погоден момент.

Му препорачувам на секој кој е поврзан со свертата на туризмот, производство, маркетинг, бизнис... преку интерпретатиска вештина со придавање вредност на сопственото поднебје и човечка активност до предуслови и услови за развој.

Јас и козите посакуваме успешна и продуктивна дружба, знаења, пријателства, поврзувања и вкусни плодови од Македонско тло.

 Jasmina Bosevska
👏👏👏👏 Браво, целосно уникатен ден...предавање, млади визионери, традиционалци кои го чуваат гравираниот клуч од кофчецето...Васе Vasilka Dimitrovska ..поклон до земја. Благодарност и до Еу хаус, пријатен амбиент.

Портфолио на ХАЕМУС

Центар за научно истражување и промоција на културата

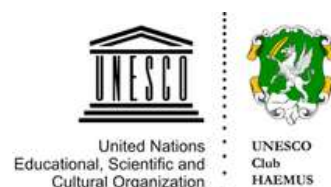

ХАЕМУС - центар за научно истражување и промоција на културата го поддржува научното истражување, едукација, популаризација, интерпретација како и менаџмент и управување со културното наследство на Балканскиот Полуостров, како заеднички бенефит од минатото.

ХАЕМУС има неколку свои брендови кои се развиени како долгогодишни самоодржливи програми. Помеѓу нив спаѓаат „Денот на Баба Марта“ кој е производ од улогата што ХАЕМУС ја има како **правен носител на Обичајот „Мартинки“ во УНЕСКО** и за којшто ги има добиено највисоките награди од Советот на Европа и Европската комисија за култура. www.martinki.haemus.org.mk

ХАЕМУС води сопствен официјален **UNESCO club HAEMUS**, кој вклучува едукативни тури и јавни предавања под мотото за Отворени Едукативни Ресурси, во согласност со политиките на УНЕСКО за ОЕР. Главната цел е отворен пристап до знаење, особено на Интернет.

SCUPINI ROMANI е едукативна програма наменета за промоција и популаризација на античката римска култура и наследство, каде во голема мера преку историска реконструкција, интерпретација и визуелизација доловен е животот на луѓето во древниот Рим.

ХАЕМУС управува со официјална веб-страница посветена на Кокино (археолошки локалитет од бронзеното време и праисториска опсерваторија) <http://kokino.mk>

Во 2021 година ХАЕМУС ја лансираше „**Млад истражувач**“, образовна платформа со педагошки карактер наменета за деца и млади. Програмата опфаќа широк спектар на боенки, читанки, вежбанки, како и интерактивни сетови и едукативни настани за богатото македонско културно наследство. <http://mladistrazuvac.mk>

ИМПРЕСУМ

Издавач

ХАЕМУС

Центар за научно истражување и промоција на културата

<http://haemus.org.mk>

Лиценцирана обука за сертифициран водич за интерпретација на наследството

Текст

Василка Димитровска

Графички дизајн

Василка Димитровска

Илустрација на насловната

Кокино, Бисера Наумовска

Овој прирачник е скратена електронска верзија која дава основни информации за обуката на Interpret Europe за „Сертифициран водич интерпретатор“ (Eng. Certified Interpretive Guide - CIG).

[haemus_org](#)

[haemus.org.mk](#)

[www.haemus.org.mk](#)

Сите права се задржани. Ниту еден дел од оваа публикација не смее да биде препечатувачан или пренесуван во било каква форма или со било какви средства, електронски или механички, вклучувајќи и фотокопирање, документирање, ниту да биде зачуван во систем за повторно пронаоѓање без писмена согласност од авторот.

**ЦЕНТАР ЗА НАУЧНО
ИСТРАЖУВАЊЕ И ПРОМОЦИЈА
НА КУЛТУРАТА**

www.haemus.org.mk
contact@haemus.org.mk
077 432 861